

Luomajärvi Oy

Kilpailulain noudattaminen korkean paikan ikkunanpesupalveluiden markkinoilla

Asian

Kilpailu- ja kuluttajavirastossa (jäljempänä "KKV" tai "virasto") on ollut vireillä asia, joka koskee Luomajärvi Oy:n (jäljempänä "Siivouspaja") menettelyä. Viraston saamien tietojen perusteella on epäiltävissä, että Siivouspaja on mahdollisesti osallistunut kilpailulain 5 §:ssä kiellettyihin keskenään kilpailevien elinkeinoharjoittajien välisiin kilpailua rajoittaviin menettelytapoihin korkean paikan ikkunanpesupalveluiden markkinoilla.

Viraston saamien tietojen mukaan yrityksenne vaikuttaa yhdessä toisen korkean paikan ikkunanpesupalveluja tarjoavan yrityksen, Korkeateknikka Oy:n, kanssa sopineen, että Original Sokos Hotel Ilves ja Solo Sokos Hotel Torni Tampere kuuluisivat yrityksenne asiakaspiiriin.

Tämän kirjeen tarkoituksena on muistuttaa kilpailuoikeuden soveltumisesta liiketoiminnassa. Tässä kirjeessä KKV antaa teille tietoa kilpailulain (948/2011) sisällöstä ja kehottaa teitä huolehtimaan, että yrityksenne noudattaa kilpailulakia.¹

Kilpailulain sisältö

Kilpailulain 5 §:ssä kielletään elinkeinonharjoittajien väliset sopimukset ja yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena on merkittävästi estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua tai joista seuraa, että kilpailu merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy. Kiellettyjä ovat erityisesti sellaiset sopimukset tai menettelytavat, joilla vahvistetaan hintoja tai jaetaan markkinoita.

Käytännössä kilpailulain 5 §:n nojalla kiellettyjä ovat kaikki sellaiset kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliset suorat tai epäsuorat yhteydenotot, joilla pyritään vaikuttamaan kilpailijan käyttäytymiseen markkinoilla tai joilla paljastetaan yhtiön oma suunniteltu markkinakäyttäytyminen. Kiellettyä on muun muassa sopia kilpailevan elinkeinoharjoittajan kanssa suoraan tai välillisesti niiden markkina-alueiden tai asiakkaiden jakamisesta, joille palveluja tai hyödykkeitä myydään. Kilpailulaissa sopimuksella tarkoitetaan kirjallisen tai suullisen sopimuksen lisäksi laajasti erilaisia yhteisymmärryksen ja yhteistoiminnan muotoja.

Kartellit ovat kaikkein vakavimpia kilpailunrajoituksia. Markkinoidenjakokartellit vääristävät kilpailua, minkä seurauksena tuotteiden tai palveluiden hintataso nousee keinotekoisesti ja asiakkaiden valinnanmahdollisuudet kaventuvat.

¹ Valtioneuvoston asetus kilpailu- ja kuluttajavirastosta 728/2012 1 §:n 4 kohta.

Kartellit aiheuttavat taloudellista vahinkoa asiakkaille, markkinoille ja koko yhteiskunnalle.

Kilpailulain 5 §:n sanamuodosta käy ilmi, että sopimus tai yhdenmukaistettu menettelytapa voi olla kielletty kilpailunrajoitus joko tarkoituksensa tai vaikutustensa perusteella. Tarkoitukseen perustuvalla kilpailunrajoituksella viitataan tiettyihin menettelytapoihin, jotka ilmentävät sellaista riittävää haitallisuutta kilpailulle, että niiden vaikutusten tutkimista voidaan pitää tarpeettomana. Tällaisten menettelytapojen voidaan olettaa haittaavan tavanomaista kilpailua. Markkinoiden jakamista on vakiintuneesti pidetty tarkoitukseen perustuvana kilpailunrajoituksena menettelyn ilmentäessä siinä määrin itsessään riittävää vahingollisuutta, ettei siitä aiheutuvien kilpailunvastaisten vaikutusten todentamista edellytetä.²

Vakavissa kilpailunrajoituksissa virasto esittää yleensä markkinaoikeudelle seuraamusmaksujen määräämistä menettelyyn osallistuneille elinkeinonharjoittajille, jollei menettelyä ole pidettävä vähäisenä tai seuraamusmaksun määräämistä kilpailun turvaamisen kannalta muutoin perusteettomana. Seuraamusmaksu voi olla enimmillään 10 prosenttia kunkin elinkeinonharjoittajan liikevaihdesta.

Elinkeinonharjoittajan ei katsota olevan mukana kilpailunrajoituksessa, mikäli tämä irtisanoutuu muiden elinkeinonharjoittajien tekemästä kilpailunvastaisesta aloitteesta tai ilmoittaa siitä kilpailuviranomaisille.

Menettely

KKV on selvittänyt kilpailijanne Korkeatekniikan Oy:n lausumia Aamulehden 27.7.2025 julkaisemassa artikkelissa "Korkean paikan joukot", joka pohjautuu yrityksen edustajien haastatteluihin. Artikkelissa todetaan, että tietyt korkea paikan ikkunanpesupalveluja ostavat asiakkaat kuuluvat Siivouspajan asiakaspiiriin. Artikkelissa on siteerattu Korkeatekniikka Oy:n edustajaa, jonka mukaan yritystenne välillä on sovittu, ettei Korkeatekniikka Oy vastaa tiettyjen Siivouspajan nykyisten asiakkaiden lähettämiin tarjouspyyntöihin.

Tällaisia asiakkaiden jakamiseen tähtääviä sopimuksia keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien kesken voidaan pitää kilpailulain 5 §:n kannalta ongelmallisina. KKV suosittaa toimintanne itsearviointia. Jokaisen elinkeinonharjoittajan on määrättävä itsenäisesti kaupallisesta toiminnastaan markkinoilla, jolloin sopimukset, joilla pyritään jakamaan asiakkaita tai markkina-alueita kilpailevien elinkeinonharjoittajien kesken, ovat kiellettyjä.

Jatkotoimenpiteet

KKV:n kirjeen tarkoituksena on kiinnittää yrityksenne huomio kilpailuoikeuden soveltumiseen liiketoiminnassa. Kirje ei sisällä viraston arviota tai kantaa menettelyn lainmukaisuudesta. KKV kuitenkin katsoo alustavasti, että edellä

² Ks. esim. Korkeimman hallinto-oikeuden päätös KHO:2019:98.

kuvattua markkinakäyttäytymistä voidaan pitää alustavasti kilpailulain 5 §:n kannalta ongelmallisena.

KKV kehottaa teitä tekemään kilpailuoikeudellisen itsearviointin yrityksenne liiketoimintakäytännöistä ja varmistamaan, että yrityksenne noudattaa kilpailulakia.

Virasto poistaa asian käsittelystä. Mikäli virasto saa uutta tietoa, jonka perusteella on syytä epäillä, että teidän tai toisen edellä mainitun yrityksen liiketoiminnassa käyttämien menettelyjen tarkoituksena tai seurauksena kilpailu merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy, virasto voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

KKV pyytää toimittamaan osoitteeseen sofia.ruusupuu@kkv.fi viimeistään **17.3.2026** kuittauksen siitä, että olette vastaanottanut tämän kirjeen.

Lisätietoja

Kilpailulain sisällöstä lisätietoja saa esim. KKV:n verkkosivuilta³. Lisätietoja tämän kirjeen sisällöstä antavat asiantuntija Sofia Ruusupuu (puh. 029 505 3081) sekä tutkimuspäällikkö Pekka Mattila (puh. 029 505 3324). Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Johtaja

Valtteri Virtanen

Asiantuntija

Sofia Ruusupuu

³ <https://www.kkv.fi/kilpailuasiat/kartellit/>